

Emine ÇALIŞIR

Afyonkarahisar/ Şuhut Kaymakamı Eşi

Yıkılan Evler,

Yapılan Gönüller

Ekim ayının son haftasına girdiğimizde güz mevsimi iyiden iyiye kendini hissettirmeye başlamış, hazan esmiş bütün bağlar bozulmuş ve yapraklar altın renginin son demlerini almaya başlamıştı Van gölü civarında. Ne var ki, yaşanan hazan mevsimine inat, yaz günlerinden kalma bir pazar sabahını yaşıyordu Van, Erciş...

İnsanlar, güneşin yakında takatten düşecek sıcak kollarına bırakıvermişti kendilerini. Çoluk-çocuk ve sevdikleriyle beraber evlerinden dışarıya çıkmışlardı bir pazar günü güneş guruba doğru yönelme hazırlıklarına başlamışken... Çocuklar park ve bahçelerde neşe çılgınlıkları atıyor, büyükler ise kar-kış gelmeden önce son kez Van gölüne karşı tavşankanı çaylarını yudumluyorlardı.

Ne olduysa işte tam da o anda oldu... Van için zamanın durduğu fakat zaman dışında her şeyin harekete geçtiği bir ân (13.41) başladı... İşte o vakitten sonra kelimeler boğazlarda düğümlendi, sözcükler olanları ve yaşananları anlatmada kifayetsiz kaldı... Yıkılan, yerle bir olan sadece evler, binalar ve iş yerleri değildi, sönen umutlar, ocaklardı asıl olan.

Kalbimiz acıdı, haliyle bu acı ve sancı diğer uzuvlarımıza da dalga dalga sirayet etmiş ve canımız yanıyordu millet olarak. Benim canımı yakan, yüreğimi sızlatan ise küçük Yunus'un hayata tutunma çabalarının sonuçsuz kalmasıydı, enkaz başında çaresizce ağlayan çocuklardı, özellikle de enkaz başında büyük bir travma yaşayan pembe eşofmanlı küçük bir kızın, annesi kendini yerden yere vururken, onun sadece şaşkın bir şekilde ağlayışydı.... Depremin yerle bir ettiği binaların enkazlarından dışarı sarkan ve bilinçsizce savrulan perdeler yakıyordu canımızı... İnsanlar, kardeşlerimiz var mıydı acaba o perdeli, yıkık evlerde?..

23 Ekim Van depreminin umut simgesi 14 günlük Azra bebeğin 47 saat sonra enkazdan sağ olarak kurtarılması yüreklerimize su serpmiş olsa da, vakit ilerledikçe ortaya çıkan acı tablo yüreklerimizi dağlamıştı. Yüzlerce insanımız vefat ederken binlercesi de yaralanmıştı. Devlet ve millet tüm varlığıyla yardım olup Van'a doğru akarken Van ve civarı da beşik gibi sallanmaya devam ediyordu.

Çok geçmeden Erek dağının zirvesi ve Van gölünün yüksek yerleri beyaz gelinliğini giyinmeye, Ağrı dağından esen sert rüzgârlar hissedilmeye ve kara-kış usul usul kendini göstermeye başlamıştı bölgede. Binlerce insanımız ya

evleri yıkıldığından veya ağır hasarlı olduğundan ya da artçı depremler devam ettiğinden evlerine girememiş yuvasız kalmıştı. Acıyla titreyen, yanan yüreklerin bedenleri üşüyor, titriyordu artık...

Şimdi üşüyen bedenleri ısıtmak, yanan yüreklerle su serpmek zamanıydı... Vatani uğruna her zaman tek yürek olan milletimizin şimdi Van için tek yürek olma zamanıydı...

Gözü yaşlı depremzedeler evlerini, işlerini, dostlarını, daha da ötesi "canlarını geride bırakarak dağılmaya başladı yurdun dört bir yanına... İçlerinde ise korku, hüznün, endişe... Zihinlerde 'Acaba nasıl karşılanırsınız?, Nerede kalırsınız?, Ne yer ne içeriz?' gibi pek çok soruları. Hâlbuki çoktan hazırlanmıştır kalacak yerleri Büyük Taarrûz'un ev sahibi Şuhut'ta. Belki gönüllerdeki yerleri kadar büyük değildi ama mutlu, huzurlu bir ortam bekliyordu onları. Her şeyiyle hazırdı Şuhut misafirlerini ağırlamaya.

Nihayet beklenen misafirler gelmişti yüzleri solgun, dudakları suskun... Ne söylenebilirdi ki! O an dudaklardan çıkan sözler değil; sanki gözler, yürekler konuşuyordu. Her bir yüz ayrı bir acıyı haykırıyordu. Baktıkça yüzlerden sessiz çığlıklar yükseliyordu.

Yüreklerle kazınan acılar dinmezdi belki ama hafifletilebilirdi. Şimdi tam da bunun zamanıydı. Kaymakamlık 'tan Belediye'ye, esnaftan memura, hanımlardan beylere, yaşlısından gencine ve hatta çocuğuna kadar herkes el ele olmuştu acılı yüzlerde küçücükte olsa bir tebessüm oluşturmak için. Kimisi ev açıyordu, kimisi çay demliyordu. Herkes elinden, gönlünden geleni yapmaya çalışıyordu. Galiba çabalar da boşa gitmiyordu. Öyle olmasa başka depremzedeler de çağırılır mıydı Şuhut'a? Yirmi bir kişiye ev sahipliği yaparken elli üç kişiye ev sahipliği yapmaya başlayabilir miydi?

Bilmezdim bir bardak çayın gönülleri bu kadar ısıtabileceğini! Bardaktan çıkan ince bir buharın gözyaşına karışıp yüreklerle akabileceğini! Ya da bir fotoğraf karesine sığabilen, yüzünde hüznün ve mutluluğu bir arada bulunduran onca Mona Lisa'lar olduğunu!..

Farklı farklı hikâyeler dinliyorduk çay sohbetlerinde. Her biri boğazımızda yeni bir düşün oluşturuyordu yudumlanan çaya inat. Hiç gelir miydi aklınıza 'üniversiteyi kazandı, yanımda okuyacak' dediğiniz evladınızı bırakıp da sizin uzak diyarlara gidebileceğiniz? 'Artık doksan yaşım geldi ahirete göç zamanı yaklaştı' derken başka diyarlara göç edebileceğiniz? Ya da ailenizin her bir ferdinin farklı yerlere dağılabileceği! Aklınıza bile gelmeyenler acılar yaşanmıştı oysa!

Bazen biz onları konuk ettik, bazen de onlar bizi. Yoksa nasıl konuk olurduk Van sofralarına Şuhut'ta? Biz onla-

ra Şuhut'u, onlar bize Van'ı anlattı. Yeri geldi evlatlarını beraberce asker ocağına yolladık. Birbirimizin halinden anlamaya çalıştık.

Derken zaman hızla geçmiş ve bahar yüzünü göstermeye başlamıştı tüm neşesiyle. Ağaçlarda yapraklar, toprakta fidanlar, bahçelerde çiçekler filizlenmeye başlamıştı. Kuşlar özlediğimiz nağmelerini seslendiriyordu. Doğan kuzular 'hayat tüm hızıyla devam ediyor' mesajını veriyordu. Kısacası kış boyu uyuyan doğa yeniden canlanıyor, konuklarımıza 'memlekete dönme zamanının geldiğini' fısıldıyordu usulca.

Vakit artık veda vaktiydi... Hüznün ve mutluluk bir aradaydı. Hüznün yine ayrılık hüznüydü ama bu sefer Şuhut'tan ayrılığın hüznü. Mutluluk ise memlekete, yuvaya dönmenin mutluluğu... Artık devam eden hayata kaldığı yerden tutunma vaktiydi. Valizler toplanmış, anılar yüreklerle kazınmış yola düşme zamanı gelip çatmıştı. Otagarda birbirine sallanan eller her zamanki anlamından uzaktı. Bu sefer ayrılığı değil her zaman gönüllerin birlikteliğini anlatıyordu... Nitekim kopmayan bağlar bunun en güzel göstergesi oldu...

İşte, bu yaşadıklarımız hayatın tüm renkleriyle; neşesiyle hüznüyle, acısıyla tatlısıyla bizim için olduğu gerçeğini anlatan güzel bir dostluk, kardeşlik tablosuydu...

